

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Problematické aspekty spojené s ukládáním správního trestu zveřejnění rozhodnutí o přestupku

Přijetím nového přestupkového zákona[1] byl do našeho právního řádu představen nový správní trest zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Jedná se o trest, který je možno uložit právnické, nebo podnikající fyzické osobě, a jak již napovídá jeho samotný název, jeho podstatou je zveřejnění rozhodnutí o tom, že byl touto osobou spáchán přestupek, a to způsobem předepsaným zákonem. V tomto článku se budu věnovat problematickým aspektům spojeným s ukládáním tohoto správního trestu.

Ke správnímu trestu zveřejnění rozhodnutí o přestupku obecně

Jak již bylo řečeno, trest zveřejnění rozhodnutí o přestupku vstoupil do našeho právního řádu spolu s účinností nového přestupkového zákona. Ačkoliv se jedná o trest nový, nelze říct, že český právní řád před jeho přijetím nic podobného neznal. I před novým přestupkovým zákonem umožňovaly některé zákony zveřejnění správního rozhodnutí o přestupku jakožto součást udělované sankce[2], a v tomto kontextu pak samozřejmě rovněž nelze opomenout trestněprávní úpravu v podobě trestu uveřejnění rozsudku.[3]

K uložení trestu zveřejnění rozhodnutí o přestupku je třeba kumulativní splnění následujících podmínek: (i) pachatelem přestupku je právnická či podnikající fyzická osoba, (ii) uložení trestu je umožněno zákonem, a (iii) uložení trestu je přiměřené povaze a závažnosti spáchaného přestupku. Samotné zveřejnění pak probíhá na úřední desce správního orgánu, který trest uložil, a ve veřejném sdělovacím prostředku zvoleném správním orgánem[4].

Hlavní význam tohoto trestu pak spočívá v jeho výrazném difamačním účinku, kdy zveřejněním rozhodnutí může být poškozeno dobré jméno podnikatele, a to zejména v očích spotřebitele, ale i jeho obchodních partnerů.

Problematické aspekty trestu

Právní úprava tohoto trestu obsahuje dle mého názoru několik problematických aspektů, které ztěžují jeho užití v praxi a vedou k tomu, že tento trest prakticky není ze strany správních orgánů využíván[5]. Za hlavní z těchto problematických aspektů považuji následující:

Rozhodnutí o přestupku zveřejňuje správní orgán na náklady pachatele – prvním a nejpodstatnějším nedostatkem právní úpravy tohoto trestu je dle mého názoru to, že zajištění samotného zveřejnění rozhodnutí ve veřejném sdělovacím prostředku je povinností správního orgánu, a nikoliv pachatele přestupku. Ten dle zákona nese pouze náklady na zveřejnění rozhodnutí. V případě uložení takového trestu tak musí správní orgán sám kontaktovat provozovatele veřejného sdělovacího prostředku a zajistit zveřejnění rozhodnutí. Zákon navíc neukládá povinnost provozovateli veřejného sdělovacího prostředku rozhodnutí zveřejnit. Výkon rozhodnutí je tak vázán mimo jiné i na ochotu provozovatele veřejného sdělovacího prostředku ke zveřejnění rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že při rozhodování o uložení tohoto trestu nelze uložit pachateli povinnost složit

zálohu na náklady na zveřejnění rozhodnutí, nese navíc prvotní náklady na zveřejnění ve sdělovacím prostředku sám správní orgán, který tyto musí následně po pachateli přestupku vymáhat. V situaci, kdy by mohly náklady na zveřejnění dosahovat i milionových částek (např. při zveřejnění v celostátní televizi) by tak mohl být správní orgán při rozhodování veden i čistě pragmatickými úvahami o tom, zda je schopen zveřejnění zajistit s ohledem na svůj rozpočet.

Vymáhání nákladů zveřejnění po pachateli - jak bylo výše uvedeno, správní orgán je povinen zveřejnit rozhodnutí na náklady pachatele. Zákon však neupravuje postup k vymožení těchto nákladů. Není tak stanoveno, jakým způsobem má být o úhradě nákladů zveřejnění rozhodnuto, přičemž dle komentářové literatury připadá v úvahu vymáhat náklady prostřednictvím postupu dle daňového řádu jako exekuci na peněžité plnění[6], nebo by musel správní orgán přistoupit k vymáhání nároku soukromoprávní cestou jakožto pohledávky z titulu bezdůvodného obohacení[7]. K prvnímu zmíněnému chybí dle mého názoru exekuční titul, na základě kterého by byla exekuce dle daňového řádu zahájena (zákon totiž nepočítá s rozhodnutím o náhradě nákladů zveřejnění), a druhé zmíněné by bylo z časového i nákladového hlediska zcela neefektivní. Nejistota ohledně postupu k vymožení nákladů tak může rovněž přispívat k neochotě správních orgánů tento trest ukládat.

Nezajištění zákonného zmocnění k ukládání trestu v relevantních předpisech - vzhledem k tomu, že právní úprava trestu vyžaduje zákonné zmocnění k jeho uložení, bylo třeba současně zajistit novelizaci relevantních právních předpisů tak, aby bylo možné trest efektivně využívat, např. při varování spotřebitelů před nekalými praktikami prodávajících (což je koneckonců dle důvodové zprávy k zákonu jeden z hlavních účelů trestu)[8], či při informování veřejnosti o znečišťování životního prostředí podnikateli. K této rozsáhlé novelizaci však nedošlo a trest nebyl do těchto relevantních předpisů doplněn. V současné době tak například není možné ukládat trest za přestupky dle zákona o ochraně spotřebitele. V důsledku tohoto opomenutí tak v současné době zásadně nelze efektivně ukládat tento trest v situacích, kdy by to bylo nejefektivnější.

Efektivnost rozsahu a způsobu zveřejnění - zákon stanoví, že se zveřejňuje výroková část rozhodnutí o přestupku. Tímto však dle mého názoru chybí potřebný kontext k výroku, který je obsažen v odůvodnění rozhodnutí. Adresát sdělení se tak dozví, že byl spáchán přestupek, ale nedozví se k tomuto žádné relevantní podrobnosti, čímž je výrazně snížena efektivita trestu. Rovněž způsob zveřejnění lze považovat za příliš úzký. Zákonodárce se při přípravě této právní úpravy omezil pouze na úřední desku a veřejný sdělovací prostředek, a zcela opomenul otázku zveřejnění na provozovně/provozovnách pachatele, či například zveřejnění prostřednictvím sociálních sítí pachatele, přes které často podnikatelé vedou hlavní část své obchodní komunikace se zákazníky a obchodními partnery.

Závěr

Správní trest zveřejnění rozhodnutí o přestupku má dle mého názoru velký potenciál zejména v boji proti nekalým obchodním praktikám podnikatelů, informování společnosti o možném znečišťování životního prostředí a obecně neetickém chování podnikatelů. Jeho právní úprava však trpí mnoha nejasnostmi, o jejichž částečný výčet jsem se v tomto článku pokusil. Tyto zmíněné problematické aspekty mohou být jedním z důvodů, proč je tento trest prozatím opomíjeným a prakticky nevyužívaným.

Mgr. Jakub Filipek,
advokátní koncipient

[Doležal & Partners s.r.o., advokátní kancelář](#)

Koliště 1912/13
602 00 Brno

Růžová 1416/17
110 00 Praha

tel.: +420 543 217 520

e-mail: office@dolezalpartners.com

[1] Zákon č. [250/2016](#) Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Např. zveřejnění rozhodnutí o udělení pokuty dle ustanovení § 135 odst. 3 zákona č. [284/2009](#) Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů (nyní § 236 odst. 3 a odst. 4 zákona č. [370/2017](#) Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů); udělení veřejného napomenutí dle ustanovení § 32 odst. 3 a odst. 4 zákona č. [85/1996](#) Sb. o advokacii, ve znění pozdějších předpisů; či udělení veřejného napomenutí dle ustanovení dle ustanovení § 25 odst. 3 písm. b) zákona č. [93/2009](#) Sb., o auditorech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

[3] Dle ustanovení §23 zákona č. [418/2011](#) Sb. o trestní odpovědnosti právnických osob, ve znění pozdějších předpisů.

[4] §50 nového přestupkového zákona.

[5] Ze statistik přehledu přestupků, které byly za období 2018–2020 zveřejňovány plyne, že tento trest nebyl uložen ani jednou, přičemž tento závěr o neukládání, či sporadickém ukládání trestu podporuje i fakt, že ke dni sepsání tohoto článku není znám žádný mediálně známý případ uložení tohoto trestu.

[6] Fiala a kol. Správní právo trestní, 2017, s. 216.

[7] Bohadlo a kol. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Komentář, 2018, s. 319.

[8] Dle důvodové zprávy k novému přestupkovému zákonu je „jedním z účelů tohoto správního trestu je nutnost informovat veřejnost o nekalých obchodních praktikách právnických nebo podnikajících fyzických osob, které tedy z povahy věci často (v důsledku svého závadného chování typicky v obchodním styku) ani dobré pověsti požívat nemohou.“

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)